



Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. gruodžio 11 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Fizinių asmenų apsauga tvarkant asmens duomenis – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – 7 ir 8 straipsniai – Direktyva 95/46/EB – 6 straipsnio 1 dalies c punktas ir 7 straipsnio f punktas – Asmens duomenų tvarkymo teisėtumas – Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos leidžiamas vaizdo stebėjimas, siekiant užtikrinti asmenų, turto ir vertybių saugumą ir apsaugą ir įgyvendinti teisėtus interesus, negavus duomenų subjekto sutikimo – Vaizdo stebėjimo sistemos įrengimas bendrose gyvenamosios paskirties pastato erdvėse“

Byloje C-708/18

dėl *Tribunalul București* (Bukarešto apygardos teismas, Rumunija) 2018 m. spalio 2 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2018 m. lapkričio 6 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

TK

prieš

Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija)

kuriį sudaro kolegijos pirmininkė A. Prechal (pranešėja), teisėjai L. S. Rossi, J. Malenovský, F. Biltgen ir N. Wahl,

generalinis advokatas G. Pitruzzella,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos C.-R. Canțăr, O.-C. Ichim ir A. Wellman,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek, J. Vlácil ir O. Serdula,
- Danijos vyriausybės, atstovaujamos J. Nymann-Lindegren, M. Wolff ir P. Z. L. Ngo,
- Airijos, atstovaujamos M. Browne, G. Hodge ir A. Joyce, padedamų *BL D. Fennelly*,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos iš pradžių G. Hesse ir J. Schmoll, vėliau – J. Schmoll,

* Proceso kalba: rumunų.

- Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes, P. Barros da Costa, L. Medeiros, I. Oliveira ir M. Cancela Carvalho,
- Europos Komisijos, atstovaujamos H. Kranenborg, D. Nardi ir L. Nicolae,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355) 6 straipsnio 1 dalies e punkto ir 7 straipsnio f punkto, taip pat Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 8 ir 52 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant TK ir *Asociația de Proprietari bloc M5A-Scara A* (pastato M5A – A laiptinė – bendraturčių bendrija, Rumunija, toliau – bendraturčių bendrija) dėl TK prašymo įpareigoti šią bendriją deaktyvuoti šio pastato vaizdo stebėjimo sistemą ir pašalinti kameras, įrengtas jo bendrose erdvėse.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 2018 m. gegužės 25 d. Direktyva 95/46 buvo panaikinta ir pakeista 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 119, 2016, p. 1). Tačiau, atsižvelgiant į pagrindinės bylos faktinių aplinkybių susiklostymo datą, minėtai bylai taikomos šios direktyvos nuostatos.
- 4 Direktyva 95/46, kaip nurodyta jos 1 straipsnyje, siekiama apsaugoti fizinių asmenų pagrindines teises ir laisves, visų pirma jų teisę į privatų gyvenimą tvarkant asmens duomenis ir pašalinti laisvo šių duomenų judėjimo kliūtis.
- 5 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta:
„Ši direktyva taikoma automatiniais būdais tvarkant asmens duomenis ištisai arba dalimis ir neautomatiniais būdais tvarkant asmens duomenis, kai tie duomenys sudaro arba yra skirti sudaryti rinkmenų sistemos [susisteminto rinkinio] dalį.“
- 6 Minėtos direktyvos II skyriuje buvo I skirsnis „Duomenų kokybės principai“, apėmęs tos pačios direktyvos 6 straipsnį, kuriame buvo nustatyta:
„1. Valstybės narės numato, kad asmens duomenys turi būti:
a) tvarkomi teisingai ir teisėtai;

- b) surinkti įvard[y]tais, aiškiai apibrėžtais ir teisėtais tikslais, o po to [ne]tvarkomi su šiais tikslais [ne]suderintais būdais. Tolesnis duomenų tvarkymas istoriniais, statistiniais ar moksliniais tikslais [ne]laikomas [ne]suderinamu dalyku, su sąlyga, kad valstybės narės numato atitinkamas apsaugos priemonės;
- c) adekvatūs, susiję ir savo apimtimi neviršijantys tikslų, kuriems jie renkami ir (arba) vėliau tvarkomi;
- d) tikslūs ir, jei būtina, nuolat atnaujinami; turi būti imtasi visų reikalingų priemonių, kad duomenys, kurie yra netikslūs ar neišsamūs, palyginti su tikslais, dėl kurių jie buvo surinkti ar po to tvarkomi, būtų ištrinti arba ištaisyti;
- e) laikomi tokio pavidalo, kad duomenų subjektų tapatybes būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra reikalinga tais tikslais, dėl kurių duomenys buvo surinkti arba po to tvarkomi. Valstybės narės išdėsto [nustato] asmens duomenų, ilgesnį laiką saugomų dėl istorinės, statistinės ar mokslinės paskirties, atitinkamas apsaugos priemonės.

2. Duomenų valdytojo pareiga užtikrinti, kad būtų laikomasi šio straipsnio 1 dalies.“

- 7 Direktyvos 95/46 II skyriaus II skirsnyje „Duomenų tvarkymo teisėtumo kriterijai“ buvęs 7 straipsnis buvo suformuluotas taip:

„Valstybės narės numato, kad asmens duomenis galima tvarkyti tik tuo atveju, jeigu:

- a) duomenų subjektas yra nedviprasmiškai davęs sutikimą;
 - b) tvarkyti reikia vykdant sutartį, kurią duomenų subjektas yra sudaręs kaip viena iš šalių, arba duomenų subjekto reikalavimu norint imtis priemonių prieš sudarant sutartį;
 - c) tvarkyti reikia vykdant teisinę prievolę, kuri privaloma duomenų valdytojui;
 - d) tvarkyti reikia norint apsaugoti gyvybinius duomenų subjekto interesus;
 - e) tvarkyti reikia vykdant užduotį, atliekamą visuomenės labui, arba įgyvendinant oficialius įgaliojimus, suteiktus duomenų valdytojui arba trečiajai šaliai, kuriai atskleidžiami duomenys;
- arba
- f) tvarkyti reikia dėl teisėtų interesų, kurių siekia duomenų valdytojas arba trečioji šalis (šalys), kurioms atskleidžiami duomenys, išskyrus atvejus, kai duomenų subjekto, kuriam pagal 1 straipsnio 1 dalį reikalinga apsauga, teisės ir laisvės yra viršesnės nei šie interesai.“

Rumunijos teisė

- 8 *Legea Nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date* (Įstatymas Nr. 677/2001 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo) (*Monitorul Oficial*, I dalis, Nr. 790, 2001 m. gruodžio 12 d.), iš dalies pakeistas Įstatymu Nr. 102/2005 ir skubiu Vyriausybės potvarkiu Nr. 36/2007, *ratione temporis* taikomas pagrindinei bylai, buvo priimtas siekiant į Rumunijos teisę perkelti Direktyvą 95/46.

9 Šio įstatymo 5 straipsnyje buvo nustatyta:

„1. Visi asmens duomenys, išskyrus duomenis, kurie priskiriami prie 7 straipsnio 1 dalyje ir 8 bei 10 straipsniuose numatytų kategorijų, gali būti tvarkomi, tik jeigu duomenų subjektas davė aiškų ir nedvisprasmišką sutikimą dėl tokio duomenų tvarkymo.

2. Duomenų subjekto sutikimo nereikalaujama, kai:

- a) duomenis būtina tvarkyti siekiant vykdyti sutartį arba preliminarų susitarimą prieš sudarant sutartį, kurių šalis yra duomenų subjektas, arba duomenų subjektui prašant imtis priemonių prieš sudarant sutartį arba preliminarų susitarimą;
- b) duomenis būtina tvarkyti siekiant apsaugoti duomenų subjekto ar kito asmens, kuriam gresia pavojus, gyvybę, fizinę neliečiamybę arba sveikatą;
- c) duomenis būtina tvarkyti siekiant užtikrinti, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė;
- d) duomenis būtina tvarkyti vykdant užduotį, atliekamą visuomenės labui, arba įgyvendinant oficialius įgaliojimus, suteiktus duomenų valdytojui arba trečiajam asmeniui, kuriam atskleidžiami duomenys;
- e) duomenis būtina tvarkyti siekiant įgyvendinti duomenų valdytojo arba trečiojo asmens, kuriam atskleidžiami duomenys, teisėtą interesą, su sąlyga, kad toks duomenų atskleidimas nepažeidžia duomenų subjekto interesų ar pagrindinių teisių ir laisvių;
- f) tvarkymas yra susijęs su viešai prieinamais dokumentais, laikantis įstatymų;
- g) tvarkymas atliekamas statistikos, istorinio ar mokslinio tyrimo sumetimais, ir duomenys išlieka anoniminiai per visą tvarkymo procesą.

3. 2 dalies nuostatos nepažeidžia teisės nuostatų, reglamentuojančių viešosios valdžios institucijų pareigą paisyti intymaus, šeimos ir privataus gyvenimo ir užtikrinti jo apsaugą.“

10 *Autoritate Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal* (Nacionalinės asmens duomenų tvarkymo priežiūros tarnyba, Rumunija, toliau – ANSPDCP) sprendimo Nr. 52/2012 dėl asmens duomenų tvarkymo naudojant stebėjimo vaizdo kameromis sistemas (redakcijos, taikomos pagrindinei bylai) 1 straipsnyje buvo numatyta:

„Rinkimas, įrašymas, saugojimas, perdavimas, naudojimas, atskleidimas ar bet kokia kita vaizdo stebėjimo priemonėmis atliekama vaizdų tvarkymo operacija, leidžiantys tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti fizinius asmenis, laikomi asmens duomenų tvarkymo operacijomis, kurios patenka į [Įstatymo Nr. 677/2001] taikymo sritį.“

11 Šio sprendimo 4 straipsnyje buvo nustatyta:

„Vaizdo stebėjimas iš esmės gali būti atliekamas siekiant:

- a) nusikalstamų veikų prevencijos ir kovojant su jomis;
- b) užtikrinti kelių eismo stebėjimą ir konstatuoti kelių eismo taisyklių pažeidimus;
- c) užtikrinti asmenų, turto, vertybių, pastatų, viešųjų įrenginių ir jų teritorijų saugumą ir apsaugą;
- d) įgyvendinti viešojo intereso priemones arba viešosios valdžios įgaliojimus;

e) įgyvendinti teisėtus interesus, su sąlyga, kad nepažeidžiamos duomenų subjektų pagrindinės teisės ir laisvės.“

12 Minėto sprendimo 5 straipsnio 1–3 dalyse buvo nurodyta:

„1. Vaizdo stebėjimas gali būti atliekamas vietose ir erdvėse, kurios yra atviros arba skirtos visuomenei, įskaitant viešuosius privažiavimo kelius, esančius valstybinėje arba privačioje teritorijoje, įstatyme numatytais sąlygomis.

2. Vaizdo kameros turi būti įrengtos taip, kad būtų matomos.

3. Išskyrus įstatyme numatytus atvejus, draudžiama naudoti paslėptas vaizdo stebėjimo priemones.“

13 To paties sprendimo 6 straipsnyje buvo numatyta:

„Pasinaudojus vaizdo stebėjimo sistemomis gauti duomenys tvarkomi gavus aiškų ir nedviprasmišką duomenų subjekto sutikimą arba Įstatymo Nr. 677/2001 5 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais <...>.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 TK gyvena jam nuosavybės teise priklausančiame bute, esančiame pastate M5A. Kai kurių šio pastato bendraturčių prašymu per 2016 m. balandžio 7 d. visuotinį susirinkimą bendraturčių bendrija priėmė sprendimą įrengti šiame pastate vaizdo stebėjimo kameras.

15 Įgyvendinant šį sprendimą M5A pastato bendrose erdvėse buvo įrengtos trys vaizdo stebėjimo kameros. Pirmoji kamera buvo nukreipta į pastato fasadą, o antroji ir trečioji kameros atitinkamai įrengtos pirmojo aukšto vestibulyje ir lifte.

16 TK nesutiko su tokios vaizdo stebėjimo sistemos įrengimu ir nurodė, kad tai yra teisės į privataus gyvenimo gerbimą pažeidimas.

17 Konstatavęs, kad, nepaisant daugelio veiksmų, kurių jis ėmėsi, ir rašytinio bendraturčių bendrijos pripažinimo, kad įrengta vaizdo stebėjimo sistema yra neteisėta, ši sistema toliau veikė, TK kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą ir prašė jo įpareigoti šią bendrijos pašalinti tris kameras, visiškai jas deaktyvuoti, o to nepadarius – skirti periodinę baudą.

18 Šiame teisme TK teigė, kad ginčijama vaizdo stebėjimo sistema pažeidžia Sąjungos pirminę ir antrinę teisę, visų pirma teisę į privataus gyvenimo gerbimą, ir nacionalinę teisę, susijusią su teise į privataus gyvenimo gerbimą. Be to, jis nurodė, kad bendraturčių bendrija vykdė asmens duomenų valdytojo funkciją, nesilaikydama šiuo tikslu įstatyme numatytos registracijos procedūros.

19 Bendraturčių bendrija nurodė, kad sprendimas įrengti vaizdo stebėjimo sistemą buvo priimtas siekiant kuo veiksmingiau kontroliuoti, kas įeina į pastatą ir iš jo išeina, atsižvelgiant į tai, kad liftas buvo kelis kartus nuniokotas, o keli butai ir bendros erdvės apiplėšti ir apvogti.

20 Ji taip pat nurodė, kad kitos priemonės, kurių anksčiau ėmėsi, t. y. įrengė įėjimo į pastatą sistemą su telefonspyne ir magnetine kortele, neužkirto kelio kartotinėms to paties pobūdžio nusikalstamoms veikoms.

21 Be to, bendraturčių bendrija pateikė TK protokolą, surašytą su vaizdo stebėjimo kameras įrengusia bendrove, kuriame nurodyta, kad 2016 m. spalio 21 d. informacija iš standžiojo sistemos disko buvo pašalinta ir jis buvo deaktyvuotas, o vaizdo įrašai – pašalinti.

- 22 Ji TK pateikė ir kitą 2017 m. gegužės 18 d. protokolą, iš kurio matyti, kad trys vaizdo stebėjimo kameros buvo išmontuotos. Šiame protokole nurodyta, kad per tą laiką bendraturčių bendrija įvykdė procedūrą, pagal kurią ji galėjo būti užregistruota kaip duomenų valdytoja.
- 23 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui TK nurodė, kad trys vaizdo kameros vis dar nebuvo išmontuotos.
- 24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad Įstatymo Nr. 677/2001 5 straipsnyje įtvirtinta bendra taisyklė, pagal kurią asmens duomenų tvarkymas, kaip antai vaizdų registravimas naudojant vaizdo stebėjimo sistemą, gali būti atliekamas tik tuo atveju, jeigu duomenų subjektas davė tam aiškų ir nedviprasmišką sutikimą. Tačiau to paties straipsnio 2 dalyje numatytos tam tikros šios taisyklės išimtys, įskaitant atvejį, kai tvarkyti duomenis būtina siekiant apsaugoti duomenų subjekto ar kito subjekto, kuriam kyla pavojus, gyvybę, fizinę neliečiamybę ar sveikatą. ANSPDCP sprendime Nr. 52/2012 numatyta tokia pati išimtis.
- 25 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat remiasi Chartijos 52 straipsnio 1 dalimi, kurioje įtvirtintas principas, pagal kurį tarp piliečių teisių ir laisvių apribojimu siekiamo tikslo ir naudojamų priemonių turi būti proporcingumo ryšys.
- 26 Vis dėlto, minėto teismo nuomone, neatrodo, kad ginčijama vaizdo stebėjimo sistema būtų buvusi naudojama siekiant tikslo, kuris neatitiktų bendraturčių bendrijos nurodyto tikslo apsaugoti duomenų subjektų, t. y. pastato, kuriame įrengta tokia sistema, bendraturčių gyvybę, fizinę neliečiamumą ir sveikatą.
- 27 Tokiomis aplinkybėmis *Tribunalul București* (Bukarešto apygardos teismas, Rumunija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar [Chartijos] 8 ir 52 straipsniai ir [Direktyvos 95/46] 7 straipsnio f punktas turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiamos tokios nacionalinės teisės nuostatos, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, t. y. [Įstatymo Nr. 677/2001] 5 straipsnio 2 dalis ir [ANSPDCP sprendimo Nr. 52/2012] 6 straipsnis, pagal kurias, siekiant užtikrinti asmenų, turto ir vertybių saugumą ir apsaugą ir įgyvendinant teisėtus interesus, leidžiama be duomenų subjekto sutikimo vykdyti stebėjimą vaizdo kameromis?
2. Ar [Chartijos] 8 ir 52 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad tuo atveju, kai duomenų valdytojas gali imtis kitų atitinkamo teisėto intereso apsaugos priemonių, teisių ir laisvių ribojimas dėl vaizdo stebėjimo kamerų naudojimo atitinka proporcingumo principą ir „būtinumo“ sąlygą ir yra „tenkinami bendrojo intereso tikslai ar reikalavimas apsaugoti kito asmens teises ir laisves“?
3. Ar [Direktyvos 95/46] 7 straipsnio f punktas turi būti aiškinamas taip, kad duomenų valdytojo „teisėtas interesas“ turi būti įrodytas, egzistuojantis ir realus duomenų tvarkymo metu?
4. Ar [Direktyvos 95/46] 6 straipsnio 1 dalies e punktas turi būti aiškinamas taip, kad duomenų tvarkymas (stebėjimas vaizdo kameromis) yra perteklinis ir netinkamas, kai duomenų valdytojas gali imtis kitų atitinkamo teisėto intereso apsaugos priemonių?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 28 Pirmiausia reikia konstatuoti, kad nors savo ketvirtajame klausime prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro nuorodą į Direktyvos 95/46 6 straipsnio 1 dalies e punktą, jis nepateikia jokių paaiškinimų dėl šios nuostatos reikšmės sprendžiant ginčą pagrindinėje byloje.

- 29 Iš tiesų minėta nuostata susijusi tik su reikalavimais, kuriuos turi atitikti asmens duomenų saugojimas. Tačiau iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos nematyti, kad pagrindinėje byloje būtų kilęs klausimas dėl šio aspekto.
- 30 Vis dėlto, kiek šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar vaizdo stebėjimo sistemos, kaip antai nagrinėjamos šioje byloje, įrengimas yra proporcingas siekiamiems tikslams, reikia pažymėti, kad klausimas, ar naudojant šią sistemą surenkami asmens duomenys atitinka proporcingumo reikalavimą, yra susijęs su Direktyvos 95/46 6 straipsnio 1 dalies c punkto išaiškinimu.
- 31 Taigi, į šią nuostatą reikia atsižvelgti atliekant patikrinimą dėl Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punkte nustatytos antrosios taikymo sąlygos, pagal kurią tvarkyti asmens duomenis turi „reik[ėti]“ dėl siekiamo teisėto intereso.
- 32 Antra, savo pirmajame ir antrajame klausimuose prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo Chartijos 8 ir 52 straipsnius, atskirai arba siedamas juos su Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punktu. Tačiau Teisingumo Teismas jau yra nurodęs, kad, vertinant šioje nuostatoje įtvirtintą sąlygą, susijusią su asmens, kurio duomenys saugomi, pagrindinių teisių ir laisvių, kurios turi viršenybę prieš duomenų valdytojo ar trečiojo (-ių) asmens (-ų), kuriam (-iems) atskleidžiami duomenys, siekiamus teisėtus interesus, egzistavimu, reikia palyginti atitinkamas priešingas teises ir interesus, atsižvelgiant į konkrečias atitinkamo atvejo aplinkybes, ir atliekant tokį palyginimą būtina atsižvelgti į duomenų subjekto teisių, kurias jis turi pagal Chartijos 7 ir 8 straipsnius, svarbą (2011 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito*, C-468/10 ir C-469/10, EU:C:2011:777, 40 punktas). Darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju šie 8 ir 52 straipsniai neturi būti taikomi atskirai.
- 33 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 95/46 6 straipsnio 1 dalies c punktas ir 7 straipsnio f punktas, siejami su Chartijos 7 ir 8 straipsniais, turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias leidžiama įrengti vaizdo stebėjimo sistemą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, gyvenamosios paskirties pastato bendroje erdvėje siekiant teisėtų interesų, t. y. užtikrinti asmenų ir turto saugumą ir apsaugą, negavus duomenų subjektų sutikimo.
- 34 Reikia priminti, kad stebėjimas darant asmenų vaizdo įrašą, saugomą nuolatinio įrašymo įrenginyje, t. y. standžiajame diske, yra automatinis asmens duomenų tvarkymas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 95/46 3 straipsnio 1 dalį (2014 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, 25 punktas).
- 35 Taigi pagal minėtą nuostatą vaizdo stebėjimo per kamerą sistema turi būti laikoma automatiniu asmens duomenų tvarkymu, jeigu įrenginys leidžia įrašyti ir saugoti asmens duomenis, kaip antai vaizdus, kuriais remiantis galima identifikuoti fizinius asmenis. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama sistema turi tokių požymių.
- 36 Be to, bet koks asmens duomenų tvarkymas turi, viena vertus, atitikti Direktyvos 95/46 6 straipsnyje nurodytus duomenų kokybės principus ir, kita vertus, tenkinti vieną iš duomenų tvarkymo teisėtumo principų, išvardytų šios direktyvos 7 straipsnyje (2014 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Google Spain ir Google*, C-131/12, EU:C:2014:317, 71 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 37 Direktyvos 95/46 7 straipsnyje pateiktas atvejų, kai asmens duomenų tvarkymas gali būti laikomas teisėtu, sąrašas yra išsamus ir baigtinis. Valstybės narės negali papildyti tame straipsnyje nurodytų asmens duomenų tvarkymo teisėtumo principų naujais ar numatyti papildomų reikalavimų, kuriais būtų pakeista kurio nors iš šiame straipsnyje numatytų šešių principų apimtis (2016 m. spalio 19 d. Sprendimo *Breyer*, C-582/14, EU:C:2016:779, 57 punktas).

- 38 Darytina išvada, jog tam, kad asmens duomenų tvarkymas galėtų būti laikomas teisėtu, jis turi patekti į kurį nors iš šešių Direktyvos 95/46 7 straipsnyje numatytų atvejų.
- 39 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo klausimai visų pirma susiję su asmens duomenų tvarkymo teisėtumo principu, įtvirtintu Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punkte, t. y. nuostatoje, kuri į Rumunijos teisės sistemą perkelta Įstatymo Nr. 677/2001 5 straipsnio 2 dalies e punktu, į kurią daroma nuoroda ir ANSPDCP sprendimo Nr. 52/2012 6 straipsnyje, kiek tai konkrečiai susiję su asmens duomenų tvarkymu naudojant vaizdo stebėjimo priemones.
- 40 Šiuo aspektu Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punkte numatytos trys kumuliacinės sąlygos, kad asmens duomenų tvarkymas būtų teisėtas, t. y. pirma, tvarkyti asmens duomenis reikia dėl teisėtų interesų, kurių siekia duomenų valdytojas arba trečiasis (tretieji) asmuo (-enys), kuriam (-iems) atskleidžiami duomenys, antra, asmens duomenis tvarkyti būtina siekiant įgyvendinti nustatytą teisėtą interesą, ir, trečia, asmens, kurio duomenys turi būti apsaugoti, pagrindinės teisės ir laisvės neturi būti viršesnės nei siekiami teisėti interesai (2017 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Rīgas satiksme*, C-13/16, EU:C:2017:336, 28 punktas).
- 41 Reikia pažymėti, kad pagal Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punktą nereikalaujama duomenų subjekto sutikimo. Vis dėlto toks sutikimas numatytas tik šios direktyvos 7 straipsnio a punkte kaip sąlyga, kurią turi atitikti asmens duomenų tvarkymas.
- 42 Šiuo atveju tikslas, kurio iš esmės siekia duomenų valdytojas, sumontuodamas vaizdo stebėjimo sistemą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, t. y. apsaugoti pastato bendraturčių turtą, sveikatą ir gyvybę, gali būti laikomas „teisėtu interesu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punktą. Taigi, iš esmės šioje nuostatoje numatyta pirmoji sąlyga yra tenkinama (pagal analogiją žr. 2014 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, 34 punktą).
- 43 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar pirmoji 7 straipsnio f punkte numatyta sąlyga turi būti suprantama taip, kad atitinkamo duomenų valdytojo interesas turi būti, pirma, „įrodytas“ ir, antra, „egzistuojantis ir realus duomenų tvarkymo metu“.
- 44 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, kaip nurodė ir Rumunijos bei Čekijos vyriausybės, Airija, Austrijos vyriausybė, Portugalijos vyriausybė ir Komisija, kadangi pagal Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punktą asmens duomenų valdytojas arba trečiasis asmuo, kuriam atskleidžiami duomenys, turi turėti teisėtą tokią tvarkymą pateisinantį interesą, tvarkymo dieną jis turi būti egzistuojantis ir realus, o ne hipotetinis. Vis dėlto vertinant visas konkrečias atvejo aplinkybes nebūtina, kad prieš tai būtų pasikėsinta į turto ir asmenų saugumą.
- 45 Nagrinėjamu atveju, esant situacijai, kokia susiklostė pagrindinėje byloje, atrodo, kad bet kuriuo atveju egzistuojančio ir realaus intereso sąlyga tenkinama, nes prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad vagystės, plėšimai, vandalizmo aktai buvo įvykdyti prieš sumontuojant vaizdo stebėjimo sistemą, nepaisant to, kad prie įėjimo į pastatą buvo įrengta apsaugos sistema, sudaryta iš telefonspynės ir magnetinės kortelės.
- 46 Dėl Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punkte įtvirtintos antrosios sąlygos, susijusios su būtinybe tvarkyti asmens duomenis siekiant įgyvendinti turimą teisėtą interesą, Teisingumo Teismas yra nurodęs, jog nukrypimai nuo asmens duomenų apsaugos principo ir jo apribojimai neturi viršyti to, kas yra griežtai būtina (2017 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Rīgas satiksme*, C-13/16, EU:C:2017:336, 30 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 47 Ši sąlyga įpareigoja prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama vaizdo stebėjimo sistema siekiamas teisėtas duomenų tvarkymo tikslas, kurį iš esmės sudaro siekis užtikrinti turto ir asmenų saugumą ir užkirsti kelią nusikalstamai veikai, negali

būti tinkamai ir taip pat veiksmingai pasiektas kitomis priemonėmis, kurios mažiau ribotų duomenų subjektų pagrindines laisves ir teises, ypač teisę į privataus gyvenimo gerbimą ir teisę į asmens duomenų apsaugą, kurios užtikrinamos pagal Chartijos 7 ir 8 straipsnius.

- 48 Be to, kaip tvirtino Komisija, su duomenų tvarkymo būtinumu susijusi sąlyga turi būti nagrinėjama kartu su vadinamuoju „duomenų kiekio mažinimo“ principu, įtvirtintu Direktyvos 95/46 6 straipsnio 1 dalies c punkte, pagal kurią asmens duomenys turi būti „adekvatūs, susiję ir savo apimtimi neviršijantys tikslų, kuriems jie renkami ir (arba) vėliau tvarkomi“.
- 49 Iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad, atrodo, buvo atsižvelgta į reikalavimus, susijusius su pagrindinėje byloje nagrinėjamų duomenų tvarkymo proporcingumu. Iš tiesų neginčijama, kad iš pradžių buvo imtasi alternatyvių priemonių, t. y. apsaugos sistemos, kuri buvo įrengta prie įėjimo į pastatą ir sudaryta iš telefonspynės ir magnetinės kortelės, tačiau paaikškėjo, kad tokių priemonių nepakanka. Be to, nagrinėjama vaizdo stebėjimo įranga apima tik bendras bendraturčių pastato erdves ir patekimo į jį vietas.
- 50 Vis dėlto asmens duomenų tvarkymo naudojant vaizdo stebėjimo įrangą proporcingumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias tokios įrangos įrengimo ir veikimo detales, kurios turėtų riboti poveikį duomenų subjektų teisėms ir laisvėms ir kartu užtikrinti ginčijamos vaizdo stebėjimo sistemos veiksmingumą.
- 51 Taigi, kaip teigė Komisija, tvarkymo būtinumo sąlyga reiškia, kad duomenų valdytojas privalo, pavyzdžiui, įvertinti, ar užtenka to, jog vaizdo stebėjimo sistema veiktų tik naktį arba pasibaigus įprastam darbo laikui, ir vaizdai iš vietų, kur stebėjimas nebūtinai, būtų blokuojami arba padaromi neryškūs.
- 52 Galiausiai dėl Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punkte nurodytos trečiosios sąlygos, susijusios su asmens, kurio duomenys turi būti apsaugoti, pagrindinių teisių ir laisvių, turinčių viršenybę prieš duomenų valdytojo arba trečiojo (-ių) asmens (-ų), kuriam (-iems) atskleidžiami duomenys, turimą teisėtą interesą, egzistavimu, reikia priminti, kad, kaip minėta šio sprendimo 32 punkte, norint įvertinti šią sąlygą reikia palyginti atitinkamas priešingas teises ir interesus atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes, ir tai atliekant atsižvelgti į duomenų subjekto teisių, kurios kyla iš Chartijos 7 ir 8 straipsnių, svarbą.
- 53 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad pagal Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punktą valstybei narei draudžiama kategoriškai ir visais atvejais panaikinti galimybę tvarkyti tam tikrų rūšių asmens duomenis, neleidžiant palyginti konkrečioje situacijoje turimų priešingų teisių ir interesų. Taigi, kiek tai susiję su šių rūšių duomenimis, valstybė narė negali numatyti galutinio priešingų teisių ir interesų palyginimo rezultato ir neleisti konkrečiu atveju, kuriam būdingos specifinės aplinkybės, pasiekti kitokio rezultato (2016 m. spalio 19 d. Sprendimo *Breyer*, C-582/14, EU:C:2016:779, 62 punktą).
- 54 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos taip pat matyti, kad atliekant tokį palyginimą galima atsižvelgti į tai, kad duomenų subjekto pagrindinių teisių pažeidimo, kurią lemia toks tvarkymas, sunkumas gali skirtis pagal tai, ar egzistuoja prieiga prie atitinkamų duomenų visuomenei prieinamuose šaltiniuose (šiuo klausimu žr. 2017 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Rīgas satiksme*, C-13/16, EU:C:2017:336, 32 punktą).
- 55 Skirtingai nei duomenų tvarkymas iš visuomenei prieinamų šaltinių, duomenų tvarkymas iš visuomenei neprieinamų šaltinių reiškia, kad nuo šiol informaciją apie duomenų subjekto privatų gyvenimą turės duomenų valdytojas ir atitinkamais atvejais – trečiasis (tretieji) asmuo (-enys), kuriam (-iems) atskleidžiami duomenys. Į šį didesnę duomenų subjekto teisių, įtvirtintų Chartijos 7 ir 8 straipsniuose, pažeidimą turi būti atsižvelgta ir jis turi būti palygintas su duomenų valdytojo arba trečiojo (-ių)

asmens (-ų), kuriam (-iems) atskleidžiami duomenys, turimu teisėtu interesu (šiuo klausimu žr. 2011 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito*, C-468/10 et C-469/10, EU:C:2011:777, 45 punktą).

- 56 Su duomenų subjekto teisių ir laisvių pažeidimo sunkumu susijęs kriterijus yra esminis elementas atliekant palyginimą arba užtikrinant suderinimą kiekvienu konkrečiu atveju, kaip to reikalaujama pagal Direktyvos 95/46 7 straipsnio f punktą.
- 57 Šiuo tikslu reikia atsižvelgti, be kita ko, į atitinkamų asmens duomenų pobūdį, ypač į galimai jautrų šių duomenų pobūdį, taip pat į tokių duomenų tvarkymo pobūdį ir konkrečią tvarką, ypač į tai, kiek asmenų turi prieigą prie tokių duomenų ir prieigos prie jų tvarką.
- 58 Atliekant tokį palyginimą taip pat svarbūs pagrįsti duomenų subjekto lūkesčiai, kad jo asmens duomenys nebus tvarkomi, jeigu konkretaus atvejo aplinkybėmis toks subjektas negali pagrįstai tikėtis, kad jie bus tvarkomi vėliau.
- 59 Galiausiai ši informacija turi būti palyginta su svarba, kurią atitinkamo pastato bendraturčiams turi teisėtas interesas, kurį siekiama įgyvendinti nagrinėjamu atveju sumontavus ginčijamą vaizdo stebėjimo sistemą, kiek jis iš esmės susijęs su siekiu užtikrinti tokių bendraturčių turto, sveikatos ir gyvybės apsaugą.
- 60 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti: Direktyvos 95/46 6 straipsnio 1 dalies c punktas ir 7 straipsnio f punktas, siejami su Chartijos 7 ir 8 straipsniais, turi būti aiškinami taip, kad jie nedraudžia nacionalinės teisės nuostatų, pagal kurias leidžiama sumontuoti vaizdo stebėjimo sistemą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, kuri įrengiama gyvenamosios paskirties pastato bendrose erdvėse siekiant teisėtų interesų, t. y. užtikrinti asmenų ir turto saugumą ir apsaugą, negavus duomenų subjektų sutikimo, jeigu naudojant nagrinėjamą vaizdo stebėjimo sistemą atliekamas asmens duomenų tvarkymas tenkina minėto 7 straipsnio f punkte nustatytas sąlygas, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 61 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo 6 straipsnio 1 dalies c punktas ir 7 straipsnio f punktas, siejami su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniais, turi būti aiškinami taip, kad jie nedraudžia nacionalinės teisės nuostatų, pagal kurias leidžiama sumontuoti vaizdo stebėjimo sistemą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, kuri įrengiama gyvenamosios paskirties pastato bendrose erdvėse siekiant teisėtų interesų, t. y. užtikrinti asmenų ir turto saugumą ir apsaugą, negavus duomenų subjektų sutikimo, jeigu naudojant nagrinėjamą vaizdo stebėjimo sistemą atliekamas asmens duomenų tvarkymas tenkina minėto 7 straipsnio f punkte nustatytas sąlygas, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.